

Обраќање пред Академијата за обука на судии и јавни обвинители
Пуштање во употреба на софтверскиот систем дизајниран од Мајкрософт
среда, 3 февруари, 2010, 14:00
Академија за обука на судии и јавни обвинители

Многу ви благодарам господине Министер за важните зборови и за вашата посветеност кон оваа институција како Академија и кон дообразувањето на судии и јавни обвинители овде во Македонија. Претседателе на Врховниот суд Вангеловски, господине Министер, истакнати гости и колеги, дами и господа.

Би сакал да им се заблагодарам на директорката на Академијата, Анета Арнаудовска и на генералниот директор на Мајкрософт во Македонија, кој исто така е и претседател на Американската стопанска комора во Македонија, Илијанчо Гаговски, за поканата да се обратам денес. Би сакал исто така да им честитам на Мајкрософт и Академијата за нивното успешно партнерство со цел имплементирање на подобар софтверски систем за Академијата за обука на судии и јавни обвинители.

Како што сите знаеме, владеењето на правото е основниот елемент на секоја успешна демократија и интересно е да се знае дека пред двесте и дваесет години, оваа недела, Врховниот суд на Соединетите Американски Држави нашиот Уставен суд за прв пат одржа седница, со што воспостави многу важна врска помеѓу владеењето на правото и создавањето на стабилна, успешна и истрајна демократија. Овој месец го одбележуваме исто така и американскиот празник Денот на Претседателот кој го слави американското претседателство. Претседателите на САД, како наши водачи на државата и водачи на владата, сите полагаат заклетва дека ќе го чуваат владеењето на правото како основен принцип на демократијата и слободата. Како што Претседателот Теодор Рузвелт рекол, „Никој не е над законот и никој не е под него; и од никого не бараме дозвола кога бараме да ги почитува законите.“ Би можел да додадам дека Претседателот Рузвелт ги вклучил и жените во овој концепт.

Соединетите Американски Држави ги поддржуваат македонската Влада и македонското судство, односно лубето од нашата Република ги поддржуваат лубето од вашата Република во создавањето на позитивна култура на владеење на правото овде во Македонија. Овие реформи се од огромно значење доколку Македонија сака вистински да ги отсликува вредностите на евроатлантската заедница на демократии. Потребата за независно судство е основна за една демократија. Независното судство е дел од значајните проверки и рамнотежи помеѓу гранките на властта а исто така и основниот стандард на владеењето на правото и во Европа а и преку Атлантскиот Океан во Соединетите Американски Држави, а можам да ги додадам Канада и многу други демократии. Сите делови од судството мораат да ја имаат слободата да дејствуваат без политички притисок или страв од одмазда од другите гранки на властта.

Ние, Соединетите Американски Држави, инвестираме во ова како дел од нашето партнерство со Македонија, користејќи ги избројаните ресурси, бидејќи сакаме да имате просперитетна иднина. Некои клучни чекори се преземени и многу сум среќен што Министерот го посочи сето тоа што беше постигнато во последните неколку години, но секако постојат некои пречки кои останаа. Успешното владеење на правото не значи само изгласување на соодветни закони. За една демократија да функционира успешно, мора да се случи целосно имплементирање на законите во сите сектори без пристрасност. Анкетите на македонските граѓани покажуваат дека тие не му веруваат на правниот

систем. Странските инвеститори и деловни луѓе исто така искајаа страв а ова, од своја страна, го кочи економскиот напредок на земјата. Ова е нешто на што мораме да продолжиме да работиме, а користењето на електронската и информациска технологија е еден чекор во таа насока. Корупцијата и политизираноста го сејат семето на сомнеж, која поткопува секаков правен напредок. Вмешувањето на властта во индивидуални случаи ја поткопува демократијата и создава клима на страв кај народот и судиите кои се обидуваат да го поддржат законот. Ние ги имаме научено овие лекции низ нашата историја во Соединетите Американски Држави.

Транспарентноста на судскиот процес е уште еден клучен аспект од комплексната култура на владеењето на правото. Транспарентноста е начин да се основа јавна доверба и да се зголеми довербата кај граѓаните. Транспарентност не значи селективно објавување на информации кога тоа му одговара на судот или само кога е приморан од страна на граѓански групи и меѓународната заедница. Транспарентност значи објавување на сите пресуди навремено и чинење тие пресуди да станат лесно пристапни за сите луѓе. Повторно, информациската технологија може да помогне во овој поглед. Потребата за транспарентност исто така се однесува на активностите и судските поднесоци на јавните обвинители и на аргументираните дискусиии и одлуки на Судскиот совет. Проекти спонзорирани од САД беа осмислени за да ви помогнат да стигнете до таа цел, за Македонија да може да ги има придонесите од континуирана и отворена интеракција помеѓу правниот сектор и граѓанството, вклучувајќи преку медиумите и кампањите за јавно информирање.

Оваа Академија на судии и јавни обвинители игра многу важна улога во зацврстувањето на владеењето на правото во Македонија бидејќи таа е институцијата која е одговорна за образование на идните генерации на македонски судии и јавни обвинители. Академијата ги всадува вредностите и етиката кои се потребни за да се создаде и одржи културата на владеење на правото во Македонија. Овде, во оваа зграда, Македонија започнува да гради подобро судство кое е од неизмерна важност за демократијата на Македонија и нејзината идна евроатлантска интеграција, а како крајна цел за нејзиниот просперитет.

Благодарејќи на креативното партнество на Академијата со Мајкрософт прочуена американска компанија, Македонија направи чекор напред кон таа иднина. Овој напор е добар пример за тоа како јавно-приватните партнериства можат да ги користат технолошките решенија за да се модернизира наставата и да се создаде поголема ефикасност во секојдневното работење на Академијата, како што посочи Министерот. Преку продолжување на образованието, судиите и јавните обвинители можат да останат информирани во врска со важни трендови во владеењето на правото и да ги имплементираат овие идеи во нивните секојдневни активности. Порталот ќе овозможи, на пример, најдобрите практики од Битола да се споделат со судовите во Скопје; и ќе направи да е лесно и ефикасно судиите од Штип да побараат совет од судиите во Гостивар. Ова создава мрежа која ќе помогне да се стандардизираат судските практики на целата територија на Република Македонија, за да се достигнат европските стандарди и да се осигури еднакво применување на законот, постојано градејќи ја довербата на граѓаните во нивното судство и нивната демократија.

Се надеваме дека овој проект ќе води кон идни иновативни партнериства за да се зајакне транспарентноста, судската независност, спроведувањето на законите и правдата, а на тој начин ќе ѝ помогне на Македонија да се придвижи кон нејзините евроатлантски цели. Уште еднаш, ви честитам и ви благодарам.